

[PDF udgave \(124 KB\)](#)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer		
1	400.C.2-0	EUK	4. februar 2004

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges
Beskæftigelsesministeriets grundnotat om Kommissionens meddelelse om
”Modernisering af den sociale beskyttelse med henblik på skabelse af flere
og bedre job”.

2. februar 2004

Notat

**Grundnotat til Folketingets Europaudvalg
om
Kommissionens Meddelelse om "Modernisering af den sociale
beskyttelse med henblik på skabelse af flere og bedre job".**

1. Baggrund

Kommissionen har fremlagt en meddelelse om "Modernisering af den sociale beskyttelse med henblik på skabelse af flere og bedre job" med undertitlen: en bred tilgang der bidrager til, at det betaler sig at arbejde COM(2003) 842 final.

Baggrunden for meddelelsen var konklusionerne fra Det Europæiske Råd i marts 2003, hvor Kommissionen blev anmodet om at "rapportere i god tid inden Det Europæiske Råds forårsmøde i 2004 om forbedringen af rammerne for den sociale beskyttelse i form af større vægt på effekten af incitamenten (fx i ydelsessystemer, i samspillet mellem familie - og arbejdsliv og i foranstaltninger for ældre) og fremlæggelse af gode eksempler herpå".

Kommissionen fremhæver på den baggrund, at hovedformålet med meddelelsen er at behandle hovedudfordringerne vedrørende fremme af mere effektive incitamenten til at arbejde i de sociale beskyttelsessystemer. Disse systemer skal samtidig dels forfølge deres centrale mål om at give et højt niveau af social beskyttelse til alle, dels skal de moderniseres uden, at det bevirker store budgetmæssige konsekvenser. Kommissionen

holdbarhed af de sociale beskyttelsessystemer.

Temaet vedrørende modernisering af den sociale beskyttelse med henblik på skabelse af flere og bedre job har været indbygget i retningslinierne for beskæftigelse fra starten (daværende retningslinie 2) og indgår i den reviderede beskæftigelsesstrategi, især i retningslinie 8, der omhandler incitament, der skal gøre det økonomisk attraktivt at arbejde. Endvidere indgår temaet i de overordnede økonomisk politiske retningslinier. Både Fællesrapporten (fælles for Kommissionen og Rådet (beskæftigelsesministre)) vedrørende medlemslandenes gennemførelse af beskæftigelsesretningslinierne og rapporten om landenes gennemførelse af de overordnede økonomisk politiske retningslinier analyserer årligt medlemslandenes bestræbelser på dette område.

Komiteen for social beskyttelse (SPC) og beskæftigelseskomiteen (EMCO) har for nyligt udarbejdet rapporter, der indeholder analyser af udfordringer og politikudvikling, der skal gøre de sociale beskyttelsessystemer mere beskæftigelsesvenlige.

2. Indhold

Kommissionen fastslår, at den sociale beskyttelse skal sikre en rimelig indkomst ved indkomstbortfald - en værdig levestandard - for personer, der ikke kan få deres udkomme gennem en beskæftigelse. I forbindelse med udfyldelsen af denne funktion kan skatte- og ydelsessystemerne give potentielle effekter, der modvirker et effektivt fungerende arbejdsmarked. Sådanne effekter beskrives i litteraturen vanligvis som inaktivitets-, ledigheds- og fattigdomsfælder. Kommissionen finder, at der derfor er behov for at redesigne politikkerne vedrørende skat og sociale ydelser på en måde, således at disse effekter mindskes.

Kommissionen fastslår, at der ikke er nogen enkel løsning på denne problematik, da ændringsforslag, der skal fremme, at det kan betale sig at arbejde, er ensbetydende med afvejning af mål på både skatteområdet og vedrørende de sociale ydelser. Kommissionen fremhæver samtidig, at den sociale beskyttelse må gøres mere beskæftigelsesvenlig for at fremme beskæftigelsesfrekvensen og dermed bidrage til at gøre det sociale beskyttelsessystem mere holdbart på langt sigt.

Meddelelsen behandler de forskellige typer af sociale ydelser, der er relevante i fem forskellige arbejdsmarkedssituationer. Disse situationer består i

3

overgang fra ledighed til job,
forening af arbejds- og familieliv,
overgang fra et job til et andet job,
overgang fra sygdom til arbejde og
forlængelse af arbejdsmarkedstilknytningen.

Kommissionen ser på de relevante sociale ydelser og diskuterer dem i nævnte sammenhænge og omtaler udvalgte nationale politikker. De sociale ydelser, som Kommissionen behandler i denne sammenhæng er: Dagpenge og kontanthjælp, garanti for minimumsindkomst, beskæftigelsesrelaterede ydelser, ydelser til familier/forældre (fx orlovsydelser), ydelser vedrørende tidlig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet og ydelser i forbindelse med sygdom og invaliditet. Kommissionen giver afsluttende policy-konklusioner og peger herunder på, at der kan skabes en markant forbedring af situationen med hensyn til at gøre det mere attraktivt at arbejde gennem ændringer i eksisterende politikker.

3. Gældende dansk ret

Der eksisterer ikke tilsvarende bestemmelser i dansk ret.

4. Nærheds - og proportionalitetsprincippet

Beskæftigelsesstrategien og herunder moderniseringen af den sociale beskyttelse med henblik på skabelse af flere og bedre job sigter på at udnytte de gevinster, der er ved at koordinere medlemsstaternes politikker, som inden for rammerne af de overordnede økonomiske politiske retningslinjer og stabilitets- og vækstpakten er de enkelte landes ansvar. Det vurderes på den baggrund, at den givne sag er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

5. Høring

Kommissionens meddelelse om "Modernisering af den sociale beskyttelse med henblik på skabelse af flere og bedre job" har været til høring i EU-Specialudvalget vedrørende arbejdsmarkedet og sociale forhold. Der er modtaget følgende høringssvar:

Amtsrådsforeningen har ikke bemærkninger til meddelelsen.

Kommunernes Landsforening finder, at meddelelsen ikke adskiller sig meget fra den lunde strøm af rapporter om beskæftigelsen, som Kommissionen normalt fremsender. Men den politiske fokusering på, at man ikke får øget beskæftigelse med de nuværende beskæftigelsespolitikker, er naturligvis

4

vigtig.

Desværre undlader rapporten at stille det vigtigste spørgsmål i debatten for at komme videre nemlig: Hvorfor er det lykkedes for nogle lande at nå Lissabon hovedmålet med en 70 pct. beskæftigelsesrate?

Som bekendt (Employment in Europe 2003, Recent trends and prospects september 2003 p.29) har følgende lande nået hovedmålet: United Kingdom, Sverige, Holland og Danmark. Østrig har næsten nået målet med en beskæftigelsesrate på 69,3 pct.

Så længe dette spørgsmål og svarene herpå ikke inddrages i rapporten, er det mere eller mindre naturlige overvejelser, der præsenteres. Den megen fokusering på finske systemer, når Finland har så høj en arbejdsløshed, understøtter rapportens luftige karakter. Betydningen af denne rapport vil kunne ses af omfanget af de ændringer, som rapporten vil få på den reelt førte beskæftigelsespolitik i de enkelte EU lande.

Dansk Arbejdsgiverforening finder, at meddelelsen behandler meget væsentlige temaer, nemlig at ”det skal kunne betale sig at arbejde” og ”modernisering af socialsystemerne”. Det vil i de kommende år i lyset af den demografiske udvikling være af afgørende betydning for udbuddet af arbejdskraft i EU og Danmark, at systemerne og især de sociale beskyttelsessystemer indrettes således, at flere kommer ud af passiv forsørgelse og ind på arbejdsmarkedet.

Dansk Arbejdsgiverforening er derfor enig med EU-Kommissionen i, at der skal skabes mere effektive incitamenter til, at flere, der opholder sig i de sociale systemer, bringes i arbejde. Man er ligeledes enig i, at for at nå målet skal der ses på såvel skattesystemer, ydelsessystemer som den arbejdsmarkedspolitiske indsats, herunder indsatsen for at sikre mobiliteten fra ledighed til job.

Dansk Arbejdsgiverforening er enig i en række af de politiske anbefalinger i Kommissionens meddelelse, bl.a.:

At medlemsstaterne bør forny og modernisere deres sociale beskyttelsessystemer for at gøre disse mere beskæftigelsesvenlige, bl.a. ved at fjerne barrierer og hindringer på vejen mod et arbejde og skabe de rigtige betingelser for at gøre beskæftigelse mere attraktivt.

At medlemsstaterne bør forfølge sammenhængende mål på politikområderne skat, social sikkerhed og indkomstafhængige ydelser, når man implementerer en politik, der skal gøre beskæftigelse mere attraktivt.

At medlemsstaterne også bør se på de ikke-finansielle incitamenter bl.a. passende børnepasningsmuligheder til alle, der muligvis

erhvervsdeltagelse, som kan forene arbejds- og familieliv.

At der i relationen mellem passive ydelser og det aktive mål – beskæftigelse - bør fokuseres på incitamenterne til jobsøgning, bl.a. rådighedsregler og mulige ydelsesincitamenter, som modvirker jobsøgning.

At omkostningseffektiviteten af de sociale ydelsessystemer bør vurderes på mellemlang sigt, idet rigtigt udformede mål om at bringe folk tilbage til beskæftigelse eller forlænge deres arbejdsliv, kan være nyttige for både den enkelte og samfundet som helhed.

At medlemsstaterne bør fokusere mere på at fremme mobiliteten ind på arbejdsmarkedet.

Dansk Arbejdsgiverforening skal afslutningsvis understrege vigtigheden af, at temaet ”det skal kunne betale sig at arbejde” bliver et væsentlig element i den europæiske og danske debat om beskæftigelsespolitikken.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening har meddelt, at man ikke har bemærkninger til meddelelsen.

6. Behandling i Rådsregi

Kommissionens meddelelse har ikke været behandlet i rådsregi. Den forventes behandlet på Rådsmøde (beskæftigelsesministrene) den 4.-5. marts 2004.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Kommissionens meddelelse har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionens meddelelse har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.